

Лабораторна робота № 7

Завдання:

- (A) Описати модель зв'язку залежної змінної із категоріальною та незалежною змінною. Описати, який вплив категоріальної змінної на Y;

```
mod <- lm(Y ~ D + X, data)
```

```
summary(mod)
```

```
> ##### (A) #####
> mean(data$fat)
[1] 1.012987
> data$D <- as.factor(data$fat > mean(data$fat))
> mod <- lm(rating ~ D + protein, data = data)
> summary(mod)

call:
lm(formula = rating ~ D + protein, data = data)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-20.915  -6.997  -1.569   4.369  36.819

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)   27.371     3.229   8.478 1.61e-12 ***
DTRUE        -13.428     2.986  -4.497 2.50e-05 ***
protein         7.379     1.204   6.130 3.92e-08 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 11.13 on 74 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.3886,    Adjusted R-squared:  0.3721
F-statistic: 23.51 on 2 and 74 DF,  p-value: 1.243e-08
```

$$Y = b_0 + b_1 D + b_2 X$$

$$\begin{cases} D = 1, & \text{data\$fat} > 1 \\ D = 0, & \text{data\$fat} \leq 1 \end{cases}$$

Отже, якщо x (жирність пластівців) починає перевищувати 1, то очікуване значення y (рейтингу) зменшується на 13.428. Тобто якщо $x > 1$, тоді $D = 1$ і $Y = b_0 + b_1 + b_2 X$, а якщо $x \leq 1$, то $D = 0$ і $Y = b_0 + b_2 X$.

- (B) Для максимальної моделі визначити чи в оптимальній за критерієм Байєса моделі, залишається важливою категоріальна змінна. Описати її (тобто скільки додає до Y)

```
mod <- lm(Y ~ ., data)
```

```
modBIC <- MASS::stepAIC(mod, k = log(nrow(data)))
```

```
> modBIC <- MASS::stepAIC(modAll, k = log(nrow(data)))
```

```
Start: AIC=5.45
```

```
rating ~ (calories + protein + fat + sodium + fiber + carbo +
  sugars + potass + vitamins + shelf + weight + cups + D) -
  fat
```

	Df	Sum of Sq	RSS	AIC
- cups	1	0.13	39.82	1.355
- shelf	1	0.25	39.94	1.588
<none>			39.69	5.447
- weight	1	5.02	44.72	10.280
- D	1	23.75	63.44	37.214
- vitamins	1	72.88	112.57	81.369
- sugars	1	91.00	130.69	92.862
- potass	1	97.07	136.76	96.359
- calories	1	273.73	313.42	160.214
- protein	1	445.30	485.00	193.831
- carbo	1	472.44	512.14	198.024
- fiber	1	669.04	708.73	223.040
- sodium	1	1150.59	1190.29	262.963

```

Step: AIC=-2.64
rating ~ calories + protein + sodium + fiber + carbo + sugars +
potass + vitamins + weight + D

```

	Df	Sum of Sq	RSS	AIC
<none>			40.00	-2.641
- weight	1	5.89	45.90	3.599
- D	1	26.74	66.74	32.427
- sugars	1	93.79	133.79	85.979
- vitamins	1	95.83	135.84	87.147
- potass	1	103.27	143.27	91.250
- calories	1	274.77	314.78	151.858
- protein	1	452.16	492.16	186.273
- carbo	1	489.45	529.45	191.897
- fiber	1	683.76	723.77	215.969
- sodium	1	1204.94	1244.94	257.732

```

Call:
lm(formula = rating ~ calories + protein + sodium + fiber + carbo +
sugars + potass + vitamins + weight + D, data = data)

```

```

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-3.2093 -0.6002 -0.0496  0.5463  1.5912

```

```

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept) 53.502387   0.729465   73.345 < 2e-16 ***
calories    -0.283032   0.013293  -21.292 < 2e-16 ***
protein      3.507094   0.128404   27.313 < 2e-16 ***
sodium      -0.055059   0.001235  -44.587 < 2e-16 ***
fiber        3.649583   0.108659   33.587 < 2e-16 ***
carbo        1.255425   0.044179   28.417 < 2e-16 ***
sugars       -0.608438   0.048913  -12.439 < 2e-16 ***
potass       -0.046587   0.003569  -13.053 < 2e-16 ***
vitamins     -0.057661   0.004586  -12.574 < 2e-16 ***
weight       3.829385   1.227987    3.118  0.00269 **
DTRUE       -2.056097   0.309576   -6.642 6.99e-09 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

```

```

Residual standard error: 0.7785 on 66 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.9973,    Adjusted R-squared:  0.9969
F-statistic: 2468 on 10 and 66 DF, p-value: < 2.2e-16

```

Якщо побудувати повну модель без змінної(fat) від якої ми утворили категоріальну змінну(D), то в оптимальній за критерієм Байєса моделі ця категоріальна змінна залишиться. Її AIC = 32.427.

Отже, якщо x (жирність пластівців) починає перевищувати 1, то очікуване значення у (рейтингу) зменшується на 2.056.

(C) Побудувати нелінійні моделі

№	Модель	R^2	F	RSE
1	$y = b_0 + b_1x$	0.5802	103.7	9.162
2	$y = b_0b_1x$	0.5931	109.3	0.2086
3	$y = b_0e^{b_1x}$	0.5931	109.3	0.2086
4	$y = e^{b_0 + b_1x}$	0.5931	109.3	0.2086
5	$y = b_0x^{b_1}$	0.5801	103.6	0.2119
6	$y = b_0 + b_1 \frac{1}{x}$	0.5299	84.54	9.695
7	$y = b_0 + b_1x^2$	0.4619	64.37	10.37
8	$y = b_0 + b_1x^3$	0.3714	44.31	11.21
9	$y = b_0 + b_1\sqrt{x}$	0.6392	132.9	8.494

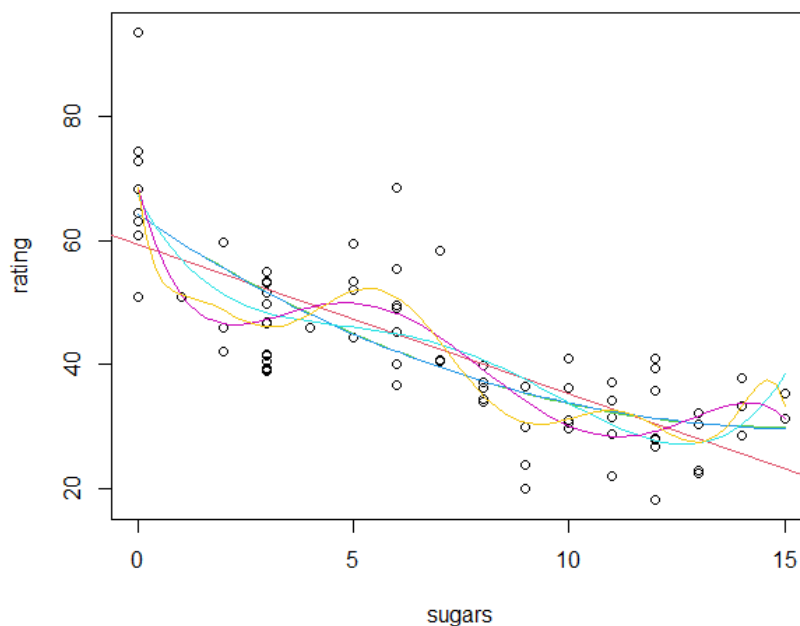
10	$y = b_0 + b_1 \exp(x)$	0.05537	4.396	13.74
11	$y = b_0 + b_1 \exp(-x)$	0.4382	58.5	10.6
12	$y = b_0 + b_1(X^3 - \log(X) + 2^X)$	0.1262	10.83	13.22

У моделі 9 ($y = b_0 + b_1 \sqrt{x}$) найбільше значення R^2 і F , тому вона є найкращою. У моделях 3-5 значення R^2 і F не сильно менше ніж у моделі 9, а RSE набагато менше, тому вони також є непоганими.

(D) Побудуйте поліноми $Y = \beta_0 + \beta_1 X + \dots + \beta_k X^k + \varepsilon$ до 5-го ступеня та 10-й.

Визначте оптимальний поліном за допомогою $BIC(*)$. Побудуйте розсіювання x та y , накладіть пряму лінію та поліноміальні моделі;

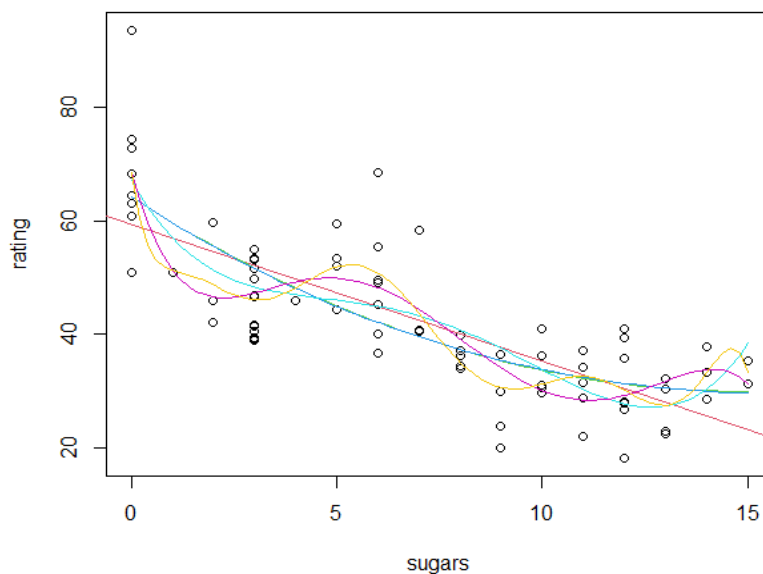
```
> mod1 <- lm(Y ~ X)
> plot(X, Y, xlab = "sugars", ylab = "rating")
> abline(coef = mod1$coefficients, col = 2)
> mod2 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 2, raw = TRUE))
> d <- seq(0, 15, length.out = 77)
> lines(d, predict(mod2, new = data.frame(X = d)), col = 3)
> mod3 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 3, raw = TRUE))
> lines(d, predict(mod3, new = data.frame(X = d)), col = 4)
> mod4 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 4, raw = TRUE))
> lines(d, predict(mod4, new = data.frame(X = d)), col = 5)
> mod5 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 5, raw = TRUE))
> lines(d, predict(mod5, new = data.frame(X = d)), col = 6)
> mod10 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 10, raw = TRUE))
> lines(d, predict(mod10, new = data.frame(X = d)), col = 7)
```



```
> BIC(mod1, mod2, mod3, mod4, mod5, mod10)
      df      BIC
mod1    3 570.6347
mod2    4 567.7247
mod3    5 572.0508
mod4    6 565.2177
mod5    7 558.3124
mod10  12 572.1336
```

(E) Побудуйте ортогональні поліноми Лежандра до 5-го ступеня та 10-й. Визначте оптимальний поліном за допомогою BIC(*). Побудуйте розсіювання x та y , накладіть пряму лінію та поліноміальні моделі;

```
> mod1 <- lm(Y ~ X)
> plot(X,Y, xlab = "sugars", ylab = "rating")
> abline(coef = mod1$coefficients, col = 2)
> mod2 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 2))
> d <- seq(0, 15, length.out = 77)
> lines(d, predict(mod2, new = data.frame(X = d)), col = 3)
> mod3 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 3))
> lines(d, predict(mod3, new = data.frame(X = d)), col = 4)
> mod4 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 4))
> lines(d, predict(mod4, new = data.frame(X = d)), col = 5)
> mod5 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 5))
> lines(d, predict(mod5, new = data.frame(X = d)), col = 6)
> mod10 <- lm(Y ~ poly(X, degree = 10))
> lines(d, predict(mod10, new = data.frame(X = d)), col = 7)
```



```
> BIC(mod1, mod2, mod3, mod4, mod5, mod10)
      df      BIC
mod1    3 570.6347
mod2    4 567.7247
mod3    5 572.0508
mod4    6 565.2177
mod5    7 558.3124
mod10  12 572.1336
```

(F) Побудуйте взаємодію між змінними x_1 для таких моделей. Визначте яка краща:

a. $y \sim x_1 * x_2$

```
> mod1 <- lm(Y ~ x1 * x2)
> summary(mod1)

Call:
lm(formula = Y ~ x1 * x2)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-14.404  -4.540  -1.270   5.024  16.640

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  47.894170   2.339078   20.476 < 2e-16 ***
x1          -1.850082   0.276373  -6.694 3.82e-09 ***
x2           0.124035   0.019531   6.351 1.63e-08 ***
x1:x2        -0.006413   0.002248  -2.853 0.00563 **
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 6.956 on 73 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.7645,    Adjusted R-squared:  0.7548
F-statistic: 78.99 on 3 and 73 DF, p-value: < 2.2e-16
```

b. $y \sim x_1 * x_2 * x_3$

```
> mod2 <- lm(Y~X1*X2*X3)
> summary(mod2)

Call:
lm(formula = Y ~ X1 * X2 * X3)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-10.450  -4.464  -0.948   4.019  17.410

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  77.9091898   8.5008369   9.165  1.5e-13 ***
X1            1.0948067   1.9848848   0.552  0.58302
X2            0.0854559   0.0526070   1.624  0.10885
X3           -0.3078528   0.0912911  -3.372  0.00123 **
X1:X2        -0.0297203   0.0116856  -2.543  0.01323 *
X1:X3        -0.0227218   0.0180753  -1.257  0.21297
X2:X3         0.0002881   0.0007146   0.403  0.68807
X1:X2:X3      0.0002158   0.0001049   2.057  0.04346 *
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 5.894 on 69 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.8402,    Adjusted R-squared:  0.824
F-statistic: 51.82 on 7 and 69 DF,  p-value: < 2.2e-16
```

c. **MASS :: stepAIC(object = lm(y ~ ., data), scope = y ~ .², k = log(nobs(modBIC)), trace = 0)**

```
> modIntBIC <- MASS::stepAIC(object = lm(rating ~ ., data=data),
+                             scope = rating ~ .^2, k = log(nobs(modBIC)), trace = 0)
> summary(modIntBIC)

Call:
lm(formula = rating ~ calories + protein + fat + sodium + fiber +
    carbo + sugars + potass + vitamins + shelf + weight + cups +
    protein:carbo + carbo:shelf + sugars:shelf + sodium:carbo +
    protein:sugars + shelf:weight + fiber:carbo + fiber:shelf +
    protein:weight + protein:shelf + potass:weight + vitamins:cups +
    protein:fiber + vitamins:shelf, data = data)

Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-0.0089063 -0.0033416 -0.0001595  0.0030167  0.0128037

Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)  5.486e+01  5.419e-02  1012.367 < 2e-16 ***
calories     -2.230e-01  1.705e-04 -1307.930 < 2e-16 ***
protein       3.307e+00  1.577e-02  209.633 < 2e-16 ***
fat          -1.688e+00  1.955e-03 -863.116 < 2e-16 ***
sodium       -5.420e-02  4.270e-05 -1269.382 < 2e-16 ***
fiber         3.459e+00  5.092e-03  679.390 < 2e-16 ***
carbo         1.102e+00  2.681e-03  410.845 < 2e-16 ***
sugars       -7.186e-01  2.311e-03 -310.884 < 2e-16 ***
potass       -3.463e-02  1.501e-04 -230.648 < 2e-16 ***
vitamins     -4.989e-02  4.572e-04 -109.112 < 2e-16 ***
shelf         1.769e-03  1.596e-02   0.111  0.91215
weight      -1.557e-01  7.422e-02  -2.098  0.04095 *
cups          2.459e-02  1.029e-02   2.389  0.02071 *
protein:carbo 3.621e-03  5.054e-04   7.164  3.33e-09 ***
carbo:shelf  -5.416e-03  5.238e-04 -10.340  5.16e-14 ***
sugars:shelf -4.901e-03  6.297e-04  -7.783  3.60e-10 ***
sodium:carbo -1.956e-05  2.792e-06  -7.006  5.88e-09 ***
protein:sugars 2.415e-03  4.300e-04   5.617  8.56e-07 ***
shelf:weight  1.399e-01  2.097e-02   6.669  1.98e-08 ***
fiber:carbo  -5.595e-04  1.639e-04  -3.413  0.00128 **
fiber:shelf  -5.627e-03  1.291e-03  -4.359  6.51e-05 ***
protein:weight -9.183e-02  1.636e-02  -5.614  8.65e-07 ***
protein:shelf -4.223e-03  1.565e-03  -2.699  0.00946 **
potass:weight 4.677e-04  1.349e-04   3.467  0.00109 **
vitamins:cups -7.074e-04  3.692e-04  -1.916  0.06106 .
protein:fiber 2.469e-03  1.029e-03   2.400  0.02015 *
vitamins:shelf -2.393e-04  1.363e-04  -1.755  0.08532 .
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 0.005886 on 50 degrees of freedom
Multiple R-squared:  1,    Adjusted R-squared:  1
F-statistic: 1.665e+07 on 26 and 50 DF,  p-value: < 2.2e-16
```

Між моделями а і b, краще модель b, оскільки у неї більше R^2 і менше RSE . Проте модель c краще ніж а і b, у неї дуже гарні значення R^2 , RSE і F .

(G) Побудуйте взаємодія між неперервною та бінарною змінною. Визначте яка краща:

a. $Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_i + \beta_2 D_i + u_i$

```
> mod1 <- lm(rating ~ protein + D, data = data)
> summary(mod1)
```

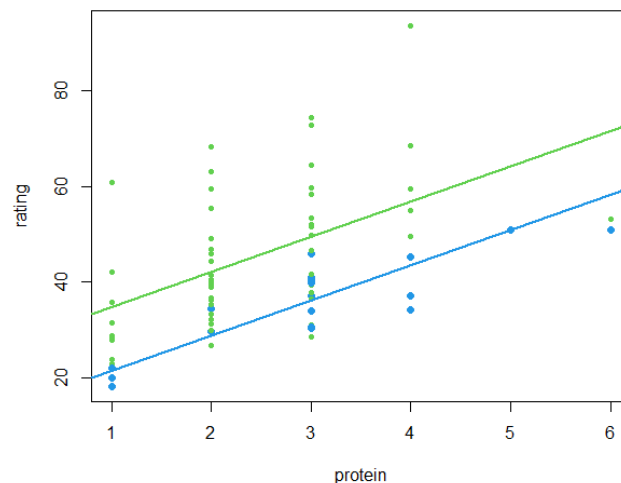
```
Call:
lm(formula = rating ~ protein + D, data = data)
```

```
Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-20.915  -6.997  -1.569   4.369  36.819
```

```
Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)   27.371     3.229   8.478 1.61e-12 ***
protein        7.379     1.204   6.130 3.92e-08 ***
DTRUE       -13.428     2.986  -4.497 2.50e-05 ***
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

```
Residual standard error: 11.13 on 74 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.3886,    Adjusted R-squared:  0.3721
F-statistic: 23.51 on 2 and 74 DF,  p-value: 1.243e-08
```

1

b. $Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_i + \beta_2 D_i + \beta_3 (X_i \times D_i) + u_i$

```
> mod2 <- lm(rating ~ protein * D, data = data)
> summary(mod2)
```

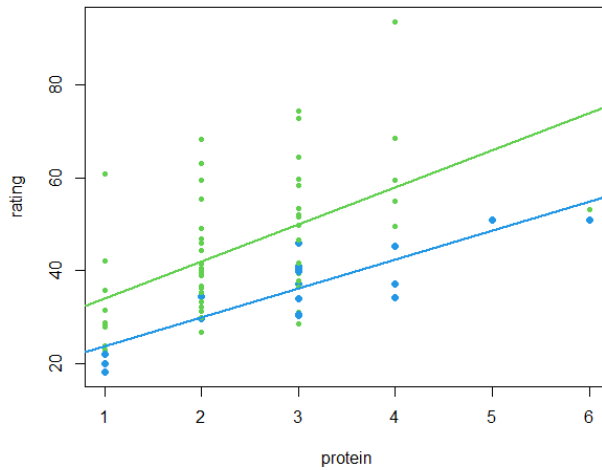
```
Call:
lm(formula = rating ~ protein * D, data = data)
```

```
Residuals:
    Min       1Q   Median       3Q      Max
-21.293  -6.144  -1.785   4.369  35.825
```

```
Coefficients:
            Estimate Std. Error t value Pr(>|t|)
(Intercept)   25.903     3.871   6.691 3.88e-09 ***
protein        7.994     1.499   5.332 1.04e-06 ***
DTRUE       -8.542     7.659  -1.115  0.268
protein:DTRUE  -1.755     2.531  -0.693  0.490
---
Signif. codes:  0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1
```

```
Residual standard error: 11.17 on 73 degrees of freedom
Multiple R-squared:  0.3926,    Adjusted R-squared:  0.3676
F-statistic: 15.73 on 3 and 73 DF,  p-value: 5.51e-08
```

2

$$c. Y_i = \beta_0 + \beta_1 X_i + \beta_2 (X_i \times D_i) + u_i$$

```
> mod3 <- lm(rating ~ protein + protein:D, data = data)
> summary(mod3)
```

Call:
lm(formula = rating ~ protein + protein:D, data = data)

Residuals:

Min	1Q	Median	3Q	Max
-23.241	-7.271	-1.165	3.918	34.883

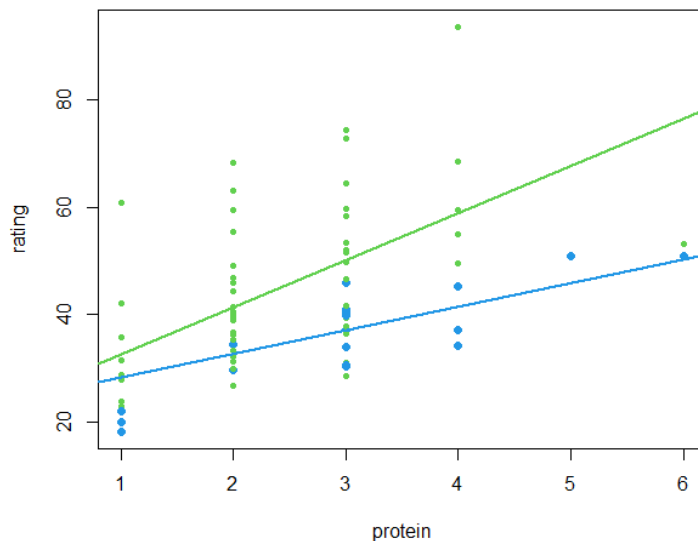
Coefficients:

	Estimate	Std. Error	t value	Pr(> t)
(Intercept)	23.720	3.346	7.089	6.69e-10 ***
protein	8.775	1.328	6.608	5.24e-09 ***
protein:DTRUE	-4.353	0.992	-4.388	3.74e-05 ***

Signif. codes: 0 '***' 0.001 '**' 0.01 '*' 0.05 '.' 0.1 ' ' 1

Residual standard error: 11.19 on 74 degrees of freedom
Multiple R-squared: 0.3822, Adjusted R-squared: 0.3655
F-statistic: 22.89 on 2 and 74 DF, p-value: 1.823e-08

3

Модель а трошки краще ніж інші, оскільки вона має трошки менший RSE і трошки більший F і adjusted R^2 . Проте моделі не сильно відрізняються від один одного.